

BOSMA & BRONKHORST BV

Management Review 2014

*Techniek
met Passie!*

Versie 1.0

Datum: Mei 2015

ELEKTROTECHNISCHE INSTALLATIES - AANDRIJFSYSTEMEN - TECHNISCHE AUTOMATISERING
PANELENBOUW - SERVICE EN ONDERHOUD - PLAATWERK - TECHNISCHE DIENSTVERLENING
DOMOTICA - ENERGIEMANAGEMENT EN ENERGIEBESPARING

Copyright

Copyright © 2012 Bosma & Bronkhorst B.V., Zaandam 075-6531 500.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Documentbeheer

Revisie historie

<i>Revisie</i>	<i>Datum</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Auteur</i>	<i>Status</i>
1.0	6-5-2015	Eerste uitgave	JBL	Definitief

Distributielijst

<i>Revisie</i>	<i>Datum uitgifte</i>	<i>Naam</i>	<i>Aantal intern</i>	<i>Aantal extern</i>
1.0	6-5-2015	Marco, Robbert	2	-

Goedkeuring

Directeur	
Organisatie:	Bosma & Bronkhorst
Naam:	Luc Bronkhorst
Handtekening:	
Datum:	6-5-2015

Inhoudsopgave

Documentbeheer.....	3
Revisie historie.....	3
Distributielijst.....	3
Goedkeuring	3
Inleiding en verantwoording	5
1 Input.....	6
1.1 Externe audits.....	6
1.2 Interne audits.....	6
1.3 Vorige management review	6
1.4 Interne en Externe veranderingen	6
1.5 Energiebeleid en communicatie, energieprestaties, emissies, maatregelen en de initiatieven	6
2 Resultaten.....	7
2.1 Status van reductiedoelstellingen	7
2.2 Actieplan 2015	8
3 Aanbeveling voor verbetering	9
3.1 Verbeteringen.....	9
3.2 Kansen.....	9

Inleiding en verantwoording

Voor u ligt het document "management review" behorende bij CO₂-Prestatieladder. Middels dit document wordt de implementatie van de CO₂-Prestatieladder als managementsysteem beoordeeld op blijvende geschiktheid, implementatie, adequaatheid en effectiviteit/doeltreffendheid.

In het algemeen zijn wij niet ontevreden over het functioneren van het systeem. Actiepunten uit de interne en externe audits zijn opgepakt. De beschreven doelstelling voor het reduceren van de CO₂ uitstoot staat op 25% in de periode van 2011-2015. Op dit moment is de doelstelling al behaald met een totale reductie van 27%.

Voor de interne organisatie blijft de communicatie en bewustwording een punt van aandacht. De aanhoudende verschuiving van de werklocaties zorgt ervoor dat de uitstoot in het wagenpark blijft stijgen, maar om ook hiervan de reducties inzichtelijk te maken is er in 2014 een referentiekader gemaakt waarbij de het gemiddeld aantal liters per 100Km wordt weergegeven. Te zien is dat er ook in wagenpark reducties worden behaald.

Er zijn verschillende acties ondernomen om ervoor te zorgen dat de sector mee gaat in het reduceren van haar energieverbruik en dus de uitstoot van CO₂. Veel bedrijven zijn nog sceptisch, ook al wordt er genoeg aandacht in de media besteed aan dit onderwerp. Langzaam aan komen er meer vragen naar het energiezuiniger maken van de bestaande installatie en het meetbaar maken hiervan door middel van een energiemanagement programma. Dit is voor onze markt een positieve ontwikkeling. Het overtuigen van de markt is ook voor 2015 van groot belang!

In dit document komen de volgende eisen vanuit de CO₂-Prestatieladder aan bod:

- Resultaten van interne audits en audits door ladder CI's;
- Status vervolgmaatregelen van vorige directiebeoordelingen;
- Aanbeveling voor verbetering.

Last but not least wil ik alle medewerkers bedanken voor hun inspanningen in de afgelopen periode om ervoor te zorgen dat iedereen zijn steentje bijdraagt aan het reduceren van het energieverbruik.

Bosma & Bronkhorst B.V.

De heer Ing. J.L. Bronkhorst
Directeur

1 Input

1.1 Externe audits

De CO₂-Prestatieladder is voor het eerst in december 2012 door DNV KEMA geaudit volgens de CO₂-Prestatieladder v2.1. Hiervoor is het certificaat voor het eerst afgegeven in januari 2013. In 2014 heeft een tussentijdse audit plaats gevonden volgens de CO₂-Prestatieladder v2.2. Tijdens deze audit zijn 2 tekortkomingen geconstateerd die op 15 januari als voldoende zijn beoordeeld.

Tijdens de audit zijn een aantal verbeterpunten naar voren gekomen:

- Volgend jaar bij de her certificering een apart energieaudit inventarisatie op te stellen (nieuwe versie ladder 3.0).
- Aanbevolen wordt in de interne nieuwsbrieven wordt vermeld aan de medewerkers dat alle CO₂ prestatieladder documenten op de website van het bedrijf te vinden zijn.

1.2 Interne audits

Uit de interne audit van 2014 zijn geen nodige acties gekomen om het certificaat op niveau 3 te behouden.

1.3 Vorige management review

In de vorige management review staat als verbeterpunt dat de communicatie naar de medewerkers extra aandacht behoeft. In 2014 is er 2 maal intern en 2 maal extern gecommuniceerd middels een nieuwsbrieven.

1.4 Interne en Externe veranderingen

Bosma & Bronkhorst heeft extra ruimte weten te huren. Dit betreft nieuwe kantoren en een extra werk hal. Hiervoor dient het een en ander in kaart te worden gebracht m.b.t. de CO₂ uitstoot van de extra locaties.

In 2015 verschijnt een nieuwe versie van de CO₂-Prestatieladder (v3.0). Na publicatie van de norm dient te worden nagegaan hoe de organisatie hieraan gaat voldoen.

1.5 Energiebeleid en communicatie, energieprestaties, emissies, maatregelen en de initiatieven

Het actuele energiebeleid van de organisatie is te vinden middels de website en wordt vermeldt in het Energie Management actieplan. Energieprestaties, emissies en maatregelen worden minimaal 2x per jaar gecommuniceerd middels de energiebeoordeling en nieuwsbrieven. Een overzicht van de energieprestaties en emissies wordt verder toegelicht in 1.6. De initiatieven wordt jaarlijks bijgewerkt in het document CO₂-reductie initiatieven.

2 Resultaten

2.1 Status van reductiedoelstellingen

Bosma & Bronkhorst heeft als doel gesteld om de CO₂ uitstoot in de periode 2011-2015 met 25% te reduceren. De doelstelling is over de periode 2011-2014 al behaald. Hieronder is een overzicht van de uitstoot per activiteit weergegeven.

Activiteit	2011	2014	Vershil	In %
Scope 1				
Gasverbruik	45,59	28,11	17,47	-38,33%
Airconditioning	44,54	0,29	44,25	-99,35%
Wagenpark	159,07	213,06	-53,99	33,94%
Totaal	249,20	241,47	7,73	-3,10%
Scope 2				
Grijze stroom*	70,79	0,00	70,79	-100,00%
Groene stroom*	0,00	2,20	0,00	
Gedeclareerde kilometers	19,64	6,22	13,42	-68,34%
Vlieguren	1,00	0,37	0,63	-62,63%
Huurauto's	0,93	0,00	0,93	-100,00%
Totaal	92,35	8,79	83,56	-90,48%
Totaal	341,55	250,26	136,48%	-26,73%

Te zien is dat er in Scope 1 geen reductie wordt behaald ondanks de genomen acties. Dit komt door de aanhoudende verschuiving van de werklocaties. Om inzichtelijk te maken dat er weldegelijk CO₂ reducties worden gerealiseerd, is er in 2014 een referentiekader gemaakt met het gemiddeld aantal liters per 100Km over het jaar 2013. Hieronder is het referentiekader naast de gegevens van het jaar 2014 gezet.

Referentie kader (2013)

Benzine			Diesel		
Bedrijfsauto's	Aantal liters	20.811	Bedrijfsauto's	Aantal liters	41.393
Vervangend vervoer	Aantal liters	456	Vervangend vervoer	Aantal liters	541
Totaal	Aantal liters	21.267	Totaal	Aantal liters	41.935
Totaal	Kilometers	273.587	Totaal	Kilometers	549.576
Gemiddelde aantal Liter(s) per 100km		7,77	Gemiddelde aantal Liter(s) per 100km		7,63

Totaal 2014

Benzine			Diesel		
Bedrijfsauto's	Aantal liters	20.592	Bedrijfsauto's	Aantal liters	51.038
Vervangend vervoer	Aantal liters	21	Vervangend vervoer	Aantal liters	279
Totaal	Aantal liters	20.613	Totaal	Aantal liters	51.317
Totaal	Kilometers	305.842	Totaal	Kilometers	711.992
Gemiddelde aantal Liter(s) per 100km		6,74	Gemiddelde aantal Liter(s) per 100km		7,21

Uit de bovenstaande gegevens blijkt dat er weldegelijk reducties worden gerealiseerd m.b.t. het wagenpark.

Op de brandstof benzine is een reductie behaald van: 13%

Op de brandstof diesel is een reductie behaald van: 6%

2.2 Actieplan 2015

Activiteit	Actie	Streefdatum gereed	Actie status
Scope 1			
1.1. Brandstofverbruik wagenpark Actienemer = KAM	De auto's bij nieuwe aanschaf vervangen door een zuiniger model. Conform vervangingsplan.	Continu	-
1.2 Airco & Koeling Actienemer = KAM	Onderzoek naar zuinigere types voor de verbouwing	Januari 2015	Gereed
Scope 2			
2.1 Groene stroom Actienemer = KAM	Inkoop van Groene stroom. Bekijken of er andere energieleveranciers zijn die een schoner energieaanbod hebben.	Juli 2015	-
2.2. Reductie Elektriciteitsverbruik Actienemer = KAM	Efficiënter gebruik maken met betrekking tot het energieverbruik doormiddel van de webinterface	Continu	-
	Overige lichtbronnen die stuk gaan vervangen door energiezuinig type	Continu	-
Overige bewustwording			
Actienemer = KAM	Energieverbruikende apparaten, verlichting welke langere tijd niet gebruikt wordt, uitzetten	Continu	-
	In ruimten welke niet gebruikt worden, verwarming lager of uit zetten.	Continu	-
	Ter beperking van het vervoer van medewerkers naar projecten zoveel mogelijk carpoolen	Continu	-
	Bekendheid duurzaamheid vergroten middels bedrijfsfolder	Continu	-

3 Aanbeveling voor verbetering

3.1 Verbeteringen

De processen binnen het energiemanagementsysteem zijn niet verandert. Het communiceren naar de medewerkers blijft een belangrijke factor. In de norm staat vermeld dat er 2 x per jaar gecommuniceerd moet worden. De informatie naar de medewerkers toe blijft niet altijd hangen. Het eventueel verhogen van de frequentie verdient aandacht en het meenemen van dit onderwerp als agendapunt in operationeel leidinggevende overleg is aan te bevelen.

3.2 Kansen

Continu dienen er naar kansen gezocht te worden om de uitstoot te kunnen reduceren. De actiepunten staan in het CO₂-Reductieplan. Tevens zijn er een aantal andere voorstellen om de effectiviteit van de norm op Bosma & Bronkhorst te kunnen verbeteren:

- Het onderzoeken naar toepassing van nieuwe energieprestatie indicatoren en deze toepassen, wanneer van toegevoegde waarde.
- De reductiedoelstellingen trachten uit te drukken in valuta, waardoor er een vergroting in beleving in noodzaak wordt gecreëerd.
- Verhogen bewustwording dient continu uitgevoerd te worden om onder andere de uitstoot van het wagenpark te reduceren alsmede het interne verbruik door het gebouwbeheersysteem beter te gebruiken.
- Uitvoeren van preventief onderhoud. Controle of reflectoren aanwezig zijn in TL-armaturen i.v.m. verdubbelde lichtopbrengst Gebruik maken van invallend daglicht (schone lichtkoepel, open lamellen) Bij vervanging: denk aan spaarlampen, LED-verlichting en moderne TL-lichtbronnen alle elektrische apparatuur (o.a. pc's, dockingstations, printers, papiervernietigers en koffieautomaten). Bij vervanging van een apparaat worden de energiewaardes en energielabels met elkaar vergeleken en wordt een zuiniger type gekozen.
- Het uitvoeren van een lichtmeting op de betreffende werk/kantoorplekken. Indien de luxwaarde hoger is dan de benodigde verlichtingssterkte kan deze verlaagd worden door middel van dimmers om zo het energieverbruik te reduceren.